

Eesti rände- ja varjupaigapoliitika 2023

Euroopa rändevõrgustiku (EMN) Eesti 2023. aasta aruanne

EMN
Euroopa rändevõrgustik

Rahastanud
Euroopa Liit

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kogu aruanne leitav
EMN Eesti kodulehel

Statistika: PPA, Statistikaamet

Eesti rahvaarv

1. jaanuari 2024 seis

Eesti kodanikud **1 127 312**

EL kodanikud **22 543**

Kolmandate riikide
kodanikud **161 723**

sh Venemaa kodanikud 79 332;
Ukraina kodanikud 60 414

Määratlemata
kodakondsus **62 216**

VALDKONNA ÜLENE INFO

Juunis hääletas Riigikogu abieluvõrdsuse poolt, millega seoses lisati välismaalasi puudutavasse seadusandlusesse abikaasa mõiste kõrvale „registreeritud elukaaslase“ mõiste.

2023. a alguses uuendati Eesti julgeoleku-poliitika aluseid, milles toodi välja, et põhiline oht Eesti julgeolekule tuleneb Venemaalt.

Automatiseeritud migratsiooni-järelevalve andmekogu (MIGIS) on rakendajatel kasutusel alates 20. juulist 2023.

Novembris valmis automaatse biomeetrilise identifitseerimis-süsteemi andmekogu ABIS, milles säilitatakse ja võrreldakse riiklike menetluste raames kogutud biomeetrilisi isikuandmeid.

Elamisloa saajate TOP 3

Ukraina Venemaa India

Rahvusvahelise kaitse saajad TOP 3

Ukraina Venemaa Afganistan

EL kodanike TOP 3

Soome Läti Saksamaa

E-residendid TOP 3

Hispaania Ukraina Saksamaa

Ränne Eestisse 2022/2023

Elamisload
5989/4261
29% ↓

Pere
2867/1686
41% ↓

Töö/ettevõtlus
2548/2139
16% ↓

Õppimine
551/424
23% ↓

Lühiajaline töö
24 388/7061
71% ↓

Viisad
34 869/15 647
55% ↓

E-residendid
10 744/14 309
33% ↑

Rahvusvahelise
kaitse saajad
2106/3918
86% ↑

Ajutise
kaitse saajad
41 871/8782
+ 33 215
pikendamised

SEADUSLIK RÄNNE

Jõustused mitmed välismaalaste seaduse muudatused:

- loodi uus tähtjaline elamisloa lühiajaliseks töötamiseks, mida saab taotleda tingimusel, kui välismaalane on eelnevalt töötanud 9 kuud lühiajalise töötamise registreerimise alusel, töötamine jätkub sama tööandja juures ning tööandja on tõendanud oma usaldusväärsus. Elamisloa kehtivusaeg on kuni 2 aastat.
- kehtestati soodsamad tingimused kasvuettevõtetele välistöötajate värbamiseks.
- Ukraina kodanikele, kes on Eestis välismaalaste seadusest tuleneva viibimisalusega, loodi võimalus taotleda pikaajalist viisat.

Jõustused VV sanktsioonimääruse erandid, mille kohaselt saab Venemaa ja Valgevene kodanikele teatud tingimustel elamisloa või viisa anda (Eestis kehtiv viibimisaluse lõpetanud õpingud eestikeelse õppekava alusel/B2 tasemel eesti keele oskus ning töötavad arsti/hambaarstina/teadlase või õppejõuna).

RAHVUSVAHELINE JA AJUTINE KAITSE

- Septembris otsustati ajutist kaitset pikendada kuni 2025. a märtsini.
- Jõustused varjupaigavaldkonnas praktikat muutvad kohtulahendid, mis puudutasid nii erivajaduste hindamist ning sellest tulenevaid menetlustagatise, kui ka kinnipidamiskeskuses viibivatele rahvusvahelise kaitse taotlejatele interneti ja mobiiltelefonide kasutamise võimaldamist.
- Augustis allkirjastas PPA koostööleppes ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti Põhja- ja Baltimaade esindusega.

SCHENGEN, EBASEADUSLIK SISSERÄNNE, TAGASIPÕRDUMINE JA INIMKAUBANDUS

- 2023. a lõpus toimusid Eestis mitmed Schengeni hindamise (viisapoliitika, maismaapiir ja integreeritud piirihaldus, SIS/SIRENE ja politseikoostöö, välis- ja õhupiir).
- Alates 13.09 keelas Eesti välispiirilt Eestisse sisenemise Venemaa numbrimärgiga mootorsõidukitel, kuna need kuuluvad sanktsiooni kohaldamisalasse.
- Eesti idapiiril valmis ca 40 km piiritaristu ehitust.
- Alates 08.03 on Schengeni infosüsteemis (SIS) võimalus vahetada teavet tagasisaatmisotsuste kohta, mis on tehtud LR territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes ning jälgida nende isikute lahkumist LR territooriumilt.
- 23.10 allkirjastati kahepoolne tagasivõtuleping Usbekistaniga.
- Aprillist jõustus uus ohvriabi seadus, milles sõnastati inimkaubandusohvrile osutatavad teenused.

Märksõnaks oli eestikeelsele õppele üleminek ning sellega seonduvad tegevused:

- põhikooli riikliku õppekava muutmine;
- strateegiliste nõustajate tööle võtmine, et toetada eestikeelsele õppele üleminekut;
- Ida-Virumaa haridustöötajate lisarahastamine;
- sihtstipendiumid õpetajakoolituse tudengitele;
- eestikeelse õppevara soetamine jms.

Loodi kohanemisteenuste portaali, et aidata välismaalastel Eestis kohaneda. Leitav:

[W](#)